

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi M. G.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Sławnie w sprawie o sygn.

III Nsm 107/26,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 22 kwietnia 2026 r.,

**stwierdza swoją niewłaściwość i przekazuje sprawę według
właściwości Sądowi Okręgowemu w Koszalinie.**

UZASADNIENIE

W dniu 1 kwietnia 2026 r. M. G. (dalej: „skarżąca”) wniosła za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Sławnie do Sądu Najwyższego pismo zatytułowane „Skarga na przewlekłość postępowania oraz wniosek o rozstrzygnięcie sporu o właściwość”, zamieszczając w jego górnej części sygn. III Nsm 64/26. Następnie Prezes Sądu Rejonowego w Sławnie 10 kwietnia 2026 r. przekazał to pismo do Sądu Najwyższego (prezentata Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2026 r.), informując, że 7 kwietnia 2026 r. zarejestrowano w tut. Sądzie sprawę pod sygn. III Nsm 107/26.

W przedmiotowym piśmie skarżąca wskazała, że składa niniejszą skargę na rażącą przewlekłość postępowania w sprawie o ustalenie miejsca zamieszkania małoletniego, toczącej się przed Sądami Rejonowymi w Słupsku, Bytowie

oraz Sławnie. Podniosła, że wniosek w sprawie złożyła w styczniu bieżącego roku i mimo upływu trzech miesięcy sprawa nie doczekała się merytorycznego rozpoznania ani wyznaczenia rozprawy. Podkreśliła, że zamiast podjęcia działań zmierzających do zabezpieczenia dobra dziecka, sądy od kwartału prowadzą spór kompetencyjny, przesyłając akta. Wniosła także, aby Sąd Najwyższy niezwłocznie „przeciął” ten spór i wskazał sąd, który merytorycznie rozpozna sprawę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki „[j]eżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym”. Natomiast zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość wskazano, że Sądem właściwym do rozpoznania skargi jest sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie.

Do wskazanych norm odnosi się orzeczenie Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2019 r., I NSP 175/19. Wynika z niego jasno, że przepisy wyznaczające właściwość rzeczową Sądu Najwyższego do rozpatrywania skarg na przewlekłość postępowania jako normy o charakterze kompetencyjnym powinny być interpretowane ściśle i literalnie.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy, po dokładnej analizie treści pisma skarżącej, uznaje, że jej skarga dotyczy postępowania przed sądem rejonowym w Sławnie i innymi, wskazanymi przez nią, sądami rejonowymi. Stąd, mając na uwadze, że skarżąca w swoim piśmie wniosła skargę za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Sławnie, stwierdza, że właściwym do jej rozpoznania jest sąd przełożony nad tym Sądem, tj. Sąd Okręgowy w Koszalinie.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy, na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość oraz art. 200 § 1¹ i art. 200 § 1⁴ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, stwierdza swoją niewłaściwość i przekazuje sprawę według właściwości Sądowi Okręgowemu w Koszalinie.

Obok tego Sąd Najwyższy zauważa, że nie jest uprawniony w niniejszym postępowaniu do rozpoznania wniosku skarżącej „o niezwłoczne przecięcie (...) sporu i wskazanie sądu, który merytorycznie rozpoznana sprawę”. Działaniu takiemu bowiem sprzeciwiają się przepisy obowiązującego prawa.

[D.Z.]

[r.g.]

Grzegorz Pastuszko